

תלמוד בבלי מסכת Baba בתורה זט טו/א

משה כותב ספרו ופרשנות בלאם

אבי עזרא

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין זט קה/א

אמר רבי יוחנן בלעם חיגר ברגלו אחת היה שנאמר וילך שפי שמשון בשתי רגליו שנאמר שפיפון עלי אורח הנושא עקי סוס בלעם סומא באחת מעיניו היה שנאמר שתום העין

תלמוד בבלי מסכת שבת זט קטו/א

תא שמע הגליאני וספריו מינוי אין מצילין אותן מפני הדלקה אלא נשרפו במקומן הן ואזכורותיהן מאין לאו גליינוין דספר תורה לא גליינוין דספר מינוי השתהא ספרי מינוי גופיו אין מצילין גליינוין מבועה ה כי אמר וספריו מינוי הרין הן בגליינוים גופא הגליאנים וספריו מינוי אין מצילין אותן מפני הדלקה רבי יוסי אומר בחול קודר את האזכרות שבזה ונונז והשאר שרוף אמר רבי טרפון אפקח את בני שם יבאו לידי שאני אשורף אותם ואת האזכרות שבזה ונונז והשלו אדם רודף אחריו להורגו ונחש רץ להכישו נכנס לבית עבדזה זורה ואין נכנס לבתייהן של רב ישמעה כל וחומר ומה לעשות שלם בין איש לאשתו אמרה תורהשמי שנכתב בקדושה ימחה על המים הללו שמיטילין קנאה ואיבה ותחרות בין ישראל לאביהן שבשימים על אחת כמה וכמה ועליהם אמר דוד הלא משנאיך ה' אשנה ובתקוממייךatakotot תכלית שנייה שנאותם לאויבים היו לי

ונציה

פירוש הנגר"א לספרא דצניעותא - פרק א

ומליך הראשון הוא דעת כמ"ש בא"ר זט קל"ה ע"א בעל בן בעור תאנה הוא גזירתכו' דבגינה מתקטרון אלף אלףיןכו' והוא הדעת כמ"ש שם זט קל"ז ע"א בחלה תליתאי נפקין אלף אלףיןכו'. ושם מחללא תליתאי נפקין אלף אלףיןכו'. והוא בעלם בן בעור כנגד הדעת שאמר ויודע דעת עליון נגד משה שהוא מסוד הדעת CIDOU ואמרו (ספריו סוף פרשת ברכה) ולא קם נביא בישראל כמשה בישראל הוא דלא קם אבל בא"ה קם ומנו בלעם. והוא בקליה יצא מכח מלך הראשון דלא אתביסם כמ"ש בא"ר מנהון אתביסמו ומנהון לא אתביסמו כלל ר"ל בכל מלך וממלך ושאר ה' מלכים בו"ק מחסיד עד יסוד

בית עולמים - זט קלה ע"א - ז"ה וכולחו

וז"ש הה"ד וימליך באדום בעל בן בעורכו' והוא דרגא דעת מלך הראשון שכולל כל הז' והוא סוד בעלם בן בעור סיגים של הדעת כמ"ש ויודע דעת עליון בישראל לא קם אבל בא"ה קם וכו' ויודע כי הדעת כולל ה"ח וה"ג אבל בעולם התויה היה רך בסט' דידייא בלבד ה"ג עין א' וכמ"ש בעלם שתום העין' שהוא סומא בא' מעינוי ואמרו ג' חיגר ברגלו אחת הי' שהי' קיימה חדס סמכתא שנ�' הוא בא' עיניין אבל בעולם התויה שהיה רק עין שמאל בלבד היה סומא בא' מעינוי והיה מסוד בעלי קבין הקיטוע יוצא בק"ב שלו ק"ב חרובין لكن בעל גי' ק"ב

ספר ריסטי לילה - אות מו

ענין ציווי מאכילת עץ הדעת שהוא הידע והחקירה בחכמה. והיינו כי זה כל יתרון האדם מן הבינה בחכמה וascal שבו. אך החקירה בascal אנושי יש בו טוב ורע לנודע דבריהם אבינו ע"ה בחקרתו השיג אמות אליהית וזכה למלה שזכה. ופילוסופי יוניס ודוגמיהם בחקרתם השיגו שהעולם קדמון ושרר כפירות כנודע. רק האדם צריך לידע תחילת

אנכי ה' אלהיך וגוי' שהוא התחלת התורה דרך ידיעה לא דרך ציווי לאדם שיאמין דזהו בהשגת אדם רק ציווי סתמי הינו לידע זה דרך ידיעת מושכלות הראשונית ובידיעה שהשם יתברך הוא בעל כוחות האדם כלום וכל שכלו הוא מהשם יתברך וזה הלקיחה מעץ החיים שהתבוננותו בשכלו הוא מצד השכל הנטו לו מהשם יתברך שמננו חיותו גם כן ואצלו אין חילוק חיות כידוע וכח החיים הוא עצמו כח המדע:

وعיקר בריאת האדם היה להשתמש בשכלוقطעם מלכות פה תורה שבعل פה קריין לה. ועיקר בריאת העולם להתגלות כח מלכותו כנודע ולכן אומרים בראש השנה מלכיות שטמלווני והמלכה הינו שישיג האדם שכל שכלו מהשם יתברך דזה כל חכמת תורה שבעל פה שאינו כחכמה אונישית שימוש בשכל עצמו אבל תורה שבעל פה הוא נובע מתורה שבכתב דזהו עיקר מלכותו יתברך שימוש על של האדם שזהו עיקר כורת האדם שלכל הנוגת האדם הוא בשכלו. ובזוהר (ח"א כז. ושאר מקומות) איתא דתורה שבעל פה הוא מסיטרא דעת הדעת טוב ורע כאשר ופסול וכוי הינו דעת הדעת הוא שלם האדם שיש בו שינויים לכאן ולכאן אבל עץ החיים הוא בתוך הגוף בנקודות

המרכזי שאין נוטה לקצחות ואין בו נתיה לכאן ולכאן והוא תורה שבכתב: ורצון השם יתברך היה שהאדם ישתחם בשכלו להשגת התורה שבכתב שהוא השגת דברים קבועים וברורים והינו על ידי ההכרה הבורורה שאין עוד מלבדו והוא שכך משכנן לשכל השם יתברך ממש על דרך שאמרו במשה רבינו ע"ה (עיין זהר ח"ג רל"ב). שכינה מדברת מתוך גרוינו דעתם שריה נהוא ואין ספק כלל שהספק הוא רק מתוך החושך וההעלם במדת לילה וכל תורה שבעל פה היא משיג בדוגמת תורה שבכתב כמו שהיא לעתיד. רק שגרם הסתת הנחש והייתם כאלים וגוי הינו ישתחם בשכלו מעצמו וזהו עץ הדעת טוב ורע. ונתרפרף העולם עד שניתנה תורה בכתיב דהינו שנטפסת שורש הוכחה דהשם יתברך המתפשט בלבות בני אדם שהוא ההשגה דאיין עוד מלבדו שורשה קבוע וקיים בלבות בני ישראל על ידי קול שופר דמותן תורה. ו

ספר ליקוטי אמרים - אות טז

VIDOU DDUT HUA HAMCHABER CHACHMAH VIBINA CHACHMAH HUA MA SHALMD MZOLOT AO MOSHELLOT RASHONOT, VUCHCHMAT YISRAEL HUA MA SHMKBLIM MA' YTBRCK, VIBINA HUA MA SHMTBONUN MUEZMOMO DDUT DKODSHA HUA ROCH KODOSH CDPIRSH RSH"Y (SHMOT LE'A, G) HIYNU SHMCHABER BINNTU UM CHCHANTU SHL H' YTBRCK VIDOU VMCIR SHACHEL MA' YTBRCK ZOHO ROCH KODOSH VCMO SHCHTB HRMV"Z BPIRSH CHCHM UDIF MNVIA YUIN SHM (BBABA BTARA YB), UEL YDI DDUT ZA SHBMCHOMO VLBV MMILAH GORM DCL MUSHEIM HACHIZONIM GM CN NMSCHIM MAMIMIOT RZON H' YTBRCK:

ZOHO MSHA MLAGAO YUAKB MLVR (TIKONI ZOHR TIKON YG) HACHIZONIM HUA MDAT AMTA LIYUAKB DCL NGELHO HUA SHFAT AMTA TCOON LUD, VYUAKB AISHT TM VTHMIMOT HUA YIFK CHACHMAH VHIYNU SHAIN LO CHACHMA MZD UZMO CLL CI MCIR DHCHL MA' YTBRCK VSGIA BTNMIMOTNA SHLA LAKHORI YTBRCK CLL, CI HALA ANO MCIRIN SHAIN LN MOZIDNU SHOM CH VSHOM CHIYOT CLL VMANO DZHIB CHIYIB CH VCHACHMAH VCL HSHEIK LCHOHOT HNFSH. ABEL DDUT DRU HUA SHAIN MCHABER HTBONNOT UZMO UM CHCHMAT H' YTBRCK DUL CN ASTERSH VLA UBID FIRRIN SHARIY AIYNO MCHABER CHACHMA VIBINA CLL RAK ADERBA CHOSHB BIYNTU LDVAR NFRD VMTACHKEM NGD H' YTBRCK, ZOHO SHURSH VRAASHIT GOIM MLAGAO UEL YDI ZA NMASHK CLL SHBUIIM OMOTML VR SHAMM SHBUIIM COHOT SHONIM VNPERDIM HNMASHIM MZD CHCHMAT UZMIM BLA HCRHA SHACHEL MA' YTBRCK:

ספר שער הלשון חלק א - סימן ז - פרק ז - ליקוטים

A) ודע כי הנה זה העניין מה שהפליגו בזווה"ק תרומה קס"א ב בעניין רומיות מעלת היחוד דחויה אלהי". ואמרו שם. כי בגין דא אייתי ליה קוב"ה לבר נש בעלמא. לדעת כי יהוה הוא אלהי". דא אייהו כלל דכל רוא דמהימנותא (ר"ל כי בזזה תלוי כל עיקר האמונה) כלל דכל אוריתא. כלל דעת ואתא כו' ע"ש. וכ"ז הוא כי באשר שכל ניקתם הנה הוא רק משם אלהי". لكن כאשר שמתיחד הוי"ה באלהי"ם שرك הוי"ה לבדו ב"ה הוא אלהי". הנה ע"ז מוציאה בלבם מפיהם. ומוטבteil ניקתם וחיויתם. וכרכטו משורשים ונעשה כלל hei. וע' ספר הדעת ח"ב DRUSH D'UN"T:

ספר מחשבות חרוץ - אות טז

ונודע דבלעם ועמלק מוחברים יחד ומדרגא אחת בסיטרא דרע, כי עמלק הוא הראשית והכתר דקליפה, ובלעם שאמר על עצמו יודע דעת עליון הוא נגד הדעת דקליפה, וידוע דכתר דעת הכל אחד זה בחיצונית וזה בפנים,

ועל כן פירש רשי פרשת נשא (שםות ל"א, ג') דעתו הוא רוח הקודש, והמשכת רוח הקודש הוא מהכתר עלין שלמעלה מהחכמה שהוא אדם, וממשכו להפנימיות בחיבור חכמוו ובינתו שבמוחו ולבו, ומשם הוא התפשטות כל כוחות הפעולה אחר כך כנודע, ובקדושה הם משה מלאו יעקב מלבר (תיקוני זהר תיקון י"ג), דמשה רבינו ע"ה הוא הדעת קדושה וזהו והוא כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל, כי הרמת כח הדעת הוא כאשר מגיע לשורשו, וגבר ישראל הינו כל קומת התפשטות הכנסת ישראל כי נמזה השורש מעמלק, ובמשנה סוף פרק ג' דראש השנה וכי ידיו וכו' אלא וכו' עיין שם, פירוש מסתכלין לפני מעלה הינו להתדבק בשורשים בכתיר עליון, ומשעבدين לבם שמננו תוצאות חיים וכל הכוחות המתפשטות והוא על ידי הדעת אותו יתרך, וזה סילוק הקירור והעצלות מלב ובזה מתגברין:

גר"א

ספר ליקוטי אמרים - אות ח

ושלוש אלו הם גם כן נגד שלוש מיני חכמוות הנזקרים הגם שכל אחד כולל שלושתם מכל מקום כל אחד מתיחד ורשום בכך אחד פרטיו, משה רבינו ע"ה הוא המगלה ומפרנס אלקות בעולם במתן תורה וכן שמעתי דהוא שורשו מדבר א נמי ה' אלקיך שה' יתברך רוכב ומנาง העולם הוא מעשה מרכבה, וזה תורה שבכתר שהוא מה' יתברך עצמו דמעשה מרכבה הוא מצד ה' יתברך והשגת מדותיו יתברך, ולכך משה רבינו ע"ה הוא מدت הדעת כנודע שהוא להשפייע ידיעה זו ללב, ודבר זה של השפעת החכמה ללב הוא גם כן מצד שה' יתברך רוכב על הנבראים והוא צור לבן על ידי זה נשפע ללב, שהרי באומות העולם אין נשפע אף על פי שימושים חכמה וידעו גם כן ממתן תורה כמו שאמרו ז"ל רק ذקרו ליה אלקא דאלקא כדאיתא שליחי מנחות (ק"י), הינו דהשגתם מצד החיצוניות שהוא הכתיר ולא פנימיות הדעת:

והינו דאמת דהקב"ה רוכב רק כמו הכתיר על הראש שהוא למעלה מהראש ומבידלים הכתיר מן הראש ואומרים שהנוגת הגוף על ידי הראש וחכמוות ועצמות ידם הוא המשגת חכמה ופועלת גבורה, כי לא ידעו מפנימיות הכתיר שהוא הדעת שהוא המחבר מוח ולב להיות הלב מלא גם כן מאור אליו המושג במוח היה מORGן ללב, וזה על ידי חיצוניות הכתיר שנכנס בפנימיות לגוף פירוש שה' יתברך רוכב בכל מעמקי לב האדם גם כן ואין הכתיר נבדל מכם הראש כלל וזה דעת דבשה רבינו ע"ה, מה שאין בלבם היה דעת דסיטרא אחרת שהלב שלו מלא מכל מיini רע ומצד זה חכמתו מרכיבה שלו הולדתת מיini כשבים שמחיחסים פמליא של מעלה (סנהדרין ס"ז ע"ב), ואיתא בתנא דברי אליהו רבה (פרק כ"ח) כי בשני דברים בלבם גדול ממש רבינו ע"ה יען שם פירוש כי הוא השיג מצד החיצוניות שהוא הכתיר שהוא גדול ולמעלה מהדעת ואין כאן מקום עוד:

ספר פרי צדיק חג הסוכות - אות כד

לעומת זה יש בקילפה גם כן אינה שכולל ג"ר דקליפה כמו בלבם שהיה דעת דקליפה כמו שאמר (זוהר ח"ג קצ"ד ע"א) דעת כולל כל ג"ר וכן בקילפה. ומלך ראשית גוים ראשית דקליפה ועמלק ובלבם אחד שמתערבין מעשיהם כמו שאמר (זוהר ח"ג קצ"ד א') וזה עניין מחקלותם בכל נקרא הגוף וכדאשכחן בגמרה (תענית ז') חכמה מפוארה בבעלי מכוער. וכן אמר רבנו הקדוש זצוקלה"ה על מה שנאמר הברו נושא ה' התבררו והזדכו נפשות ישראל וכן כתוב בזוהר הקדוש דגופיו ונפשות ישראל נקרו כלי ה' ואמר א' שאפילו כלי של ג' טפחים, הינו נפש שהוא זוכה לא' ראשונות. והוא על פי מה שאמר בזוהר הקדוש (ח"ג רע"ד ע"א) ומסלקו מן הקרקע טפח בסוד יוד, והינו יוד חכמה הוא טפח וגו' ג' טפחים. ואמר שנפש שזוcharה לג"ר ג' טפחים יהיה רואה אותו דקליפתiah יכול להכנס הקליפה בראייה כמו בלבם דכתיב בה וירא משם קצה העם. וחד אמר כלי של טפח ומחיצה דסבירא ליה דהיווד עם קוצא דלעילא שמרמז לכתיר עליון כמו שאמר (זוהר ח"ג) הוא טפח וגו' ר' הוא טפח ומחיצה חד אמר כלי שיש בו ג' אצבעות הוא על פי מה שאמר אצבע מرمז א"צ גימטריה שם הויה הא' ב"ע גימטריה חסד, והינו יהוד קודשא בריך הווא ושכינתייה (חסר) ג'. אצבעות על נפש שכולול מג"ר על ידי יהוד קודשא בריך הווא ושכינתייה (חסר) אור של משית, הינו שייה סוכך עליהם השם יתברך שלא יוכל הקילפה לנזוז. ועל זה נאמר נתיב לא דעת עיט על הס"מ כתרגומו שלא יוכל לכטוס ולהכנס הדעת שלו זה שנאמר ולא ידעו עיט ולא שופטו עין אליה הוא דעת דקליפה כח בלבם שהיה בראייה לא יוכל לראות ולהזיקם בראייתו להכנס הקליפה. וזהו סוכתה של סdem וזוcharה חלק ממנה לעתיד

לבוא שלא יוכל להסתכל בה:

ספר תקנת השבען - אות י

ובלעם ועמלק מושרש אחד כנודע ומובה [בליקוטים שבסוף ספר דין ידין] וכמו שאמרו (ילקוט תתקס'ג) דברומות העולם קם ומנו בלבם שהוא דוגמת משה רבינו ע"ה בקדושה שהוא שורש הסרת הזוהמא מישראל בהורדת התורה שהיא התבlien לצר הרע שבבריה כמו שאמרו (קידושין ל' ע"ב) בראשית יציר הרע בראשית תורה, וזה כח משה רבינו ע"ה שההוריד לעולם הזה דבר זה של ניצוח היציר שבתולדה ובבריה, וכח בלבם זה לעומת זה מצד הרע להמשיך ולפשת יותר כח הרע שבתולדה כי בו היה שורש זהה מא זו דרש דעל כן פרץ גדר של עריות שנגדר מימות המבול וכי הוא מלא זהה מא אין יכול להאמין כלל שייה בזו קדושה [וכן איתא (בראשית רבה ע', י"ב) על פסוק בראשית כ"ט, י"א) ושיק יעקב לרחל דחרועים אמרו עליו שבא לפrox גדר עריות ולא העלו על לבם שייה נשיקה של קורבה בלי שום מחשבה לתאהו כלל], ועל כן אמר עמלק טול מה שבחורת כי אותן ברית קודש שבבשרם הוא המעד שגם תשמש אבר זה אצל זרע ישראל היא רק לשם שמים ובקדושה: וזה המבדיל בין ישראל לעמים דכל הגוים ערלים שאי אפשר להם להיות נמנולים כלל [אם לא שיתגניריו דאו הם קטן שנולד ובשם ישראל יכו], ועמלק לא יכול להאמין שייה אצל ישראל גם כן קדושה בדבר זה כלל כי הגוים לא יכולים להבין שייה מציאות קדושה כלל בזה, ומזה בהכרח להם לסלק השגחתו יתרחק מעולם הזה לממרי כיוון שככל מציאות הנבראים בעולם הזה דלשבת צירה לפי דעתם המזוהם אי אפשר שרייה בזו השגחתה ה' יתברך ואפשר מי שהוא וכו' וממילא כיוון שעיקר ההתחווות מקרה הרוי הכל מקרה והוא השורש והראשית גוים בכך עמלק ובלעם:

שוב לרומיי צבאות הלי' גמאנויות כסוף נרכשו שוכן שרכ' מפלצת בכל נפק' טל יסורייס, וכוז' שיר' שיט' הדר' טרממוינו חביב מגופו, דבלגאל'ק' קפק' ווי' יט' הדר' טרממוינו חביב מגופו, דמך תעלטה ממכומון כטמה. וכככליה שיכול רק על יסורייס, ולע' מוסקו עטף מהוויז' כו' למஸור נפקו. וכזיוויל'ה הכל' וכנ' פפסחים דכ'יכ' וגנסנדרין' דעט'ד' גמאנ'ו בגמ' על חייך מסליה נפק', בלחין ביה' מרייע' כ'יכ'ינ'ב. ולע' לי דעכ'יפ' ר'ע' זדרויא'ט' על טרמוייך למיסור נפקו, וכקח'ה למך מיריך' כל מלוזן, וכככליה מטוש' ויט' הדר' טרממוינו חביב' עליו מגופו, וולוי' של'ע' דרייך' כל מלוזן' כל מז' ומוץ טמודאין' נך' קליחת'ם נכמאנ'ה גנכל'ות ר'ע' ברכ'ה וויל' מוד' זое.

ק פיז'הין. כל כבוריוס טהמוריוס בס דורך נזורה לכל הנקויהים
כבוריוסים וכטהורויס חוץ ממהר רצינו אין כל כל
כבוריוסים, ומם כפרת ית אין נזורה מהר לטהר כל כבוריוסים,
שכל כבוריוס צהולס או גנולח ומהר אל הכל מועד לדרכ' לחוץ
מל וצומד טהמורי וצזול מהר אליו, כל כבוריוס געל ווי מלך, לפיכך
וישמע בקהל מדרכ' אליו, כל כבוריוס געל ווי מלך, לפיכך
רווחים מה בס כס רוחות גמפל וחויה, מהר רצינו כל גל
ודי מלך טהמורי פה אל פה לודג' צו, ונחלם ותומוות כי יציט, כל גל
אל מהר פניש אל פניש, ונחלם ותומוות כי יציט, כל כבוריוס
שלוין כס מצל תלם ווילך קדר ער זורי, כל כבוריוס
וילחים וגבליס וממוגנין וממה רצינו לויון כן כוון
שכבותו חומו רחלך יודר חותם אל רעכו כל מלו טהון
לודס נכל נטען דרכי חציו כך כי כה צדתו של
מהר רצינו לאכין דרכי כבוריוס וכוון גועם על טומדו
שלס, כל כבוריוס לחן מגאנטיס צכל מעת שילו מהר רצינו
היינו כן תלם כל זמן שיפחן רום כקוזט לוונטה וצזול
שורק טליו, והיו נירק לבון לעמו ולצדמן לא מカリ כוון
מכוון וממעון וממעון מלולכי בתה, לפיכך מהיגן צכל
עה צבנער געמדו וטהרמעה מה יונקה כי לאס, ובו ככטיעו
ההיל טהמורי נך חמור כס שוו נכס טהרבולס וטהר פה
געמוד עמדרי, כן למדת צכל כבוריוס כטבוריוס מההילקפת
מכס חורייס להילס שכוון גורי בגוף כלט צהיר כספם,
לפיך היה פורתן מנטומיס, וממה רצינו גל חזר להילס
ההילקון לפיך פירס מן ההלס גטולס ועם כהומא נל
ונקרכס געמו נול כטולמייס ולם נסתלק מעלו כבוד
לטולס וקרון טור פליין וטוקזט מלומיס מצעי

וראית ז' נחנץ נכטמיך כל'ן לית מ' שכוולדטס נספ' חטאות מכריל' ליסקון צס'ו חלק צי' נחצ'ים, מל מ' סה' חטאות גז'ג' ז'יד' מטב' חאצ' ספ'ו ופלח'ת צלטס וכו', ומפטשי' טס' נג'ולחו ומטלו' טמי'ל' שמ'ין נרכ' מטב' והוילתו וסדור מנטי'ו ע"ל. ז' דוחך רט' ז' דפ' צלטס הונ' מכל' כחוכ'ה, סה'ו מליניות ומפליס' שטמל' צלטס, והוילתו כבל' המאנו נט' מל'ן, ולך' חות' מהט' כחוכ'ה הונ' מא' נקר'ה פיקוק'ו'ו ומנטש' פקר' צלטס' תל' דוויל, וכו' כת' ביר'ם קז'וט'ת נשל'ת כד'ר'ות ונע'ם גט'ס ומע'כ' סיון. וביר'וט'ם' גע'ן יע'ק' דוחך' סקי' פראט' למלה' כחוכ'ה, מסיפ'ר צלטס', וווק' כו', ולך' מורי'ו' כת'ס' ריכ' מכתבי' כ' קרי' דפ' נח' נח' צינ'ק', מושע' צתר' ווק'ל' מ'ו'ז ז' זמ'ב' ט' ר'ה'ו'ין נדרכ'ה. וגס כו' גט'מו'ו' חמל' חתלא' יוי מינ'ך, וויל'ו' ז'ל' מ'ו'ז טוט'ין גע'פ'ר, וגס סופ'ו'ו' וקר'ל' דכטע'ת, ה'יו' מז'ן כל'ג' (ב) ולצ'ו' ז'ל', ולח' קס' ממת' ז'ר' אל'ל' צ'ומו'ת כע'ולס' קס' ומינו' צלטס', קא' לט'מו'ת ל'ו'ו'וט' מומ'ה' לט'כ'ה, ומ'ס' גס דפ'ט'ני דק'ר'ל' קרי' מל' בט'הי' צל'ג' ייט'ס' מוד' האל' לעבר' ג'ן מ'חצ'י' וצלטס' נכ'ג' נמל'ה'מ' מ'ז'ין, דוק' (ב) מלו' ס' ז' צלטס' נל'ח' נל'ל' יט'ל' ו'כ'ר'יא'ה' ג'ה'ר'

מאניס, שונני גלונו למל וקיי נך תלוכיס תלמייס טע פפי, ומונדר גטמאכ ס' מהד, נככלעה טונדר גס גנטהה הנקו ס' וגוי, מלחהר טקס פנים, נככלעה סאן גופין וגויוות, ומלהר זאנ גוויות נככלעה טט לנון קז' וחכלית, ויט' לכהן קז' וחכלית כמו טכתח נבָּא'', מזג הי' מפער טוקיה כמנכיג בגנגל זכיה שלזין לו קז' וחכלית, זאכ נכלל געטב זו הנקו כמו טכתח נבָּא'', חולו טברטמַגס קויתג נבי' זידיעת זרכ' זא מע' הנקו וגוי, וכל במעלה עט דעטעו זיט הולו מהר מון מוכ טונדר גל'ית למ' וקיי וגוי, טכטול הא זא זינדר, מזוס טקטור חדוד מס' כתני, זונדרו מונדר גס געטב כל' ס' להט.

מְלָאֵך וְעַל סֹף וּבְיוֹנוֹ כִּילֶל, נָטוּ סָכִי מְפִיו אֶל בְּקִינְכָה, וְזֶה וְלֹم קֶסֶן נְגִיה, רְלֶל סְנָכוּתָהוּ חֲכָה קְיֻמָה נְמֻלָה, צוֹטָמָה, רְקָםָה וְלֹמָה שְׁפִילָה מָות ג.

ה) כל חמוץ יכול נקראת טויה מטה, ור' זית נ' סיטויים בכרי מקובל נוהמה, ור' ענשטו צהות מטה, חעפ"כ מלבד לו רק"ב כל במנטה ביר יושת מ"מ פנים, ור' טנס נתיבות כסיטור נוהמים ודרכיס להלט רביס חיין קז, וככל גמל למטה, ור' נוהם טהלה נומנו למלאים, כמו נחלרכס, נה, יולק, יעקר, חי' נ' כמנועוק מטה חוטס נכתז צהוב כקדוכא, כי מטה זאכ' צהוב צהוב קלילו כמיוליה, כלוד מסרס לו הצעית טהה נולוכ'ך, ודע לחוב נגוחה ביזט טר, זלמי פרחת גלנס, ור' כי זעט כמעתיק צעטנו שילגנו סתם רק"ב חוץ כוונת מגלנס כי מבטבב נטע חי', הטל-קאנ"ב נילגן לעונת צפוי גלנס כל מעין כוונת ומלהן שטוף חות חי', עכ' נ' נקלחת פלו של מטה עכ' כל ובנה חי' לי מ' לאסיפר עז' כבדניש כהמויות כהלו, רק מ' טהו עני לחיי ולחיי כבדניש כנ"ל, צוז לאבעון יותר לח גודל בגיסון לא בטקייה, שאלחוויכ כי' דינר טט הגרביס וווער נ' מפלצת קה לח זנק ימיך מארח האכנת מה יולק, ופייט לו מפלצת בכל שלין מקום נטעות, ור' זעיזו כבמיה ולבחים, ור' וועלכ' מל' קדעתה לאמרות לח פיו, ווועס שומען וגיטס מפלצתים צוווייך וווער, וכי זב נסיאן נקלה, כל' נ' כי מוקס לאוילת ביטר לח נפלט צווויים כהמויות כנ"ל מיעז וווען ימיך וווער. ולפי כדוריים כהמויות כהמפליא טהו שפוי מהר טנס נגוחה של נחלרכס כי צהוב קלילו טהו מטה, וכמו שלחט כרמץ' סטלן צהמתה דזרו, כל' צהרים טהמלוין כס דורך נגוחה לכל נגהייס כראדיוניס וכחהויניס וכו' וכן כתה לעיל זב' ב' טנס נגוחה הגרביס איזיו כי' כן. ונס נבצוחה של בטקייה כי' קROLין לפטרון של נגהייל צעטנו טטה הגרביס, וממיה שבי' זויך הגרביס פטור לח בתמל שברחו לו, צמופן זב זב' חמר לו שיעלט מה יולק צו' ימיך מארח האבעו נטולה, ועוי' טנטפו כי' זיך וגיטיס פתר לו בן ולט כי' לו שטס נגענש לאלוות כי' נק' צערעםם למלור צ'ויל טהלה, טבי' צהמתה להויב נדרויס בתכללו, מוגל צער' כמודרך טהצ'רבס חמי' עכטיו הפה' שימתוי להחמל ממלת לי כי' זייחק ווילו לך זעט וויל' חמסה חמיה קה זנק וווער וכטלוו נטולה, ומכט' חמתה הווער לו מ' האבעה זיך זב' קמער וכ' ז' נ' מצע' צער' צער' טהלה לו רק' נטול נטול, וכטלוו נטול, ופער נטול' חמ' נגוחה שיטול נטול לח יולק. זכו כיסיאן טה' מהוי'

הלו^תר

שניהם וככלת בדרכיו כך למדו צפירות מוחזין, מכ' כו' נקלה מנון ק' מה' ביה חנון, מכ' כו' נקלה רמוס ק' לה' מכ' ביה רמוס מכ' כו' נקלה קדוש ק' מה' ביה קדוש וועל דרכ' זו קדשו בגדיחים נמל' בכל' מהון בכינויו מנון הפטיס ולכ' מסדר נזיך וישראל חמיס גבוכ' וחזק' וכוי' נמל' לכבודיע סגן דרכיס מוניס ויטריס, ומיכ' לה' נביביג פלמו נבן ולכבודותה קילו כפוי כהו נבל'.

**ועל מ' שכתיב ברכמץ ס' מ' כו' קוווט ט' מה כי
קוווט קאכ' לי ממבה דליהיט נמל'ר ויקירל פלאט' צ'ל'
צפלס**

הַיְלָה נִי מְחוֹן. כ) מֵין חֲסִיפָקְלִילָה כְמַהוּיכָה. ו) כְמַנְנָן
מִשְׁמָחוֹת כְגַנְוָה כְשָׂלוּמוֹת מִלְוָיִים, הַעֲפָ"כ בְּמִחְזָב
שָׁוֹג וּלְרָתָם נְגַט וּמְחַנְמָתָה. מַד שְׁכַפְמָנוֹן נְמַלֵּךְ צָבָגָה
סְגִינָה מֶלֶךְ מַה יְהֻוֹן תְּטוֹלָה כְבָפָל, וּכְמַטָּה הַזְוּמוֹ מְזוּזָה
חַלְוָוָה כְמַמְפָ"כ. ז) כָּל כְּלָיוֹרִים מִחְלָלִיס מִחְלָמָתִין גְּנַפְתָּה וְחוּינָה
זְיוּזָה מַחְזָן גְּנַפְתָּה וְהַגְּנָה מִסְמָלָן גְּנַפְתָּה וְוּלָעָה כְּבָצָרָן,
וְלַמְפָ"כ בְּנֵי אֶחָד וּמִמְּבָטָן צְבוּכִית, חָס צְכוּכִית גְּנַוָּס
וְוּגָה חָזָה, נְגָזָה, תְּלָלָה, כְּנֵי לְלוֹחָן נָוָה כְלָלָמָן יְרוּקָן,
חָזָה מִזְמָה וְכָרָה, מִשְׁלָחָה כְּדָגָרָה בְּלֵי צְיוּזָה, כְּנֵי בְּעָמָן
צְבוּמָה וְכָרָה, מִשְׁלָחָה זְכָרָה וְצְבוּמָה, וּמִלְבָד כְּפָתָרָה זְמָה וּמִזְמָה.
חָס שְׁבָרָן, כְּמַחְקָה רְגִיעָה פְּאַיָּה מִלְבָד. ח) וְלַמְפָ"כ בְּמַעַלָּה
וּמִסְמָלָן נִחְסִיפָקְלִילָה מִלְבָד. כ) וְלַמְפָ"כ בְּמַלְלָה, נָס צְמָלָה
כְּגִינְיוֹס נִי מְחַנְגָּהוּ שְׁקָר חָזָה, נִמְלָה דְּלָמְלִין מְלָס מִלְמָד
מְלָמִישׁס נִגְנוּהָה, וְכָן כְּוָה גָּס צָה, רַק דְּחָלָס צָה צְרוֹג
מְלָמִישׁס הַמִּתְמַשְׁוִיכָה, מַעַל שְׁלָמִי וְקַטָּב הַדְּבָרִי פְּתָרוּנוּ,
מִפְנֵי וּמִמְעֵן הַמִּתְמַשְׁוִיכָה, מַעַל שְׁלָמִי וְקַטָּב הַדְּבָרִי פְּתָרוּנוּ,
וְעַכְיָה לְמַמְרֵה כְּהָלָמוֹת כְּלִילָה חָמָר כְּפָה, וּדוֹן מִינָּה נִגְנוּהָה,
צְבָנָהמָת מִמְאָקִים צְשָׂוָה כְּפָלָה חָחָה. כ-פָי חָצֵל נִכְטָס כְּפָתָרָה
צְפָטָה. ט) וְמַכְעָ"ט מַזְעָן דְּלָמְלִין גַּרְתָּה נִכְיָה חַזְוִיתָה,
דְּלָרִוָּת וּמִוּסָה חַיָּה חַזְוִיתָה, לְפִי בָּכָל דְּכָר שְׂיָר מִפְיָה
כְּפָכָב מִלְוָתָה לְיוֹן מוֹחָר, רַק דְּגַנְגִיָּה דְּכָמָה חַמָּר מִתוֹרָב
כָּזָב, פְּהָרָון צָלָב כְּלָנוֹשִׁי כְּנִילָה, מַעַל יְהָקָן צִוְּתָכָלָב, מַטְהָ"ב
סְכָס מִהְיָין וּמִהְמָמָן לְדִירְגָּס חָלָב נִכְתָּבָל.

וּמִבְּנָה חֹתֶם ר', וְס' י' שִׁגְנַכָּס בְּצִיּוּת צַמְחָה, וְכֹלוֹ נִפְמָטוּ כְּמַעֲנֵנָה, נִפְשָׁר לְמַבְטָב וְעַזְן רַעַב, וְלֻעַכְפָּתְנוּוּת שְׂכוּב כְּנַפְתָּח רַעַב וְיכָר נִמְרָחָל כַּיִל', חַלְל כְּפָתְחָה תְּמִימָה נְלָכָת, זַחַק שְׁלֹמָה הַלְּחָדָה הַלְּבָשָׁה כְּפָתְחָה תְּמִימָה נְלָכָת נְגַנְוָה מְגַלְסָה שְׁוֹכָל נְכַחַנְמָל כְּמֹת ט' . וְגַס כְּיִעוֹ הַלְּגָנָה נְמַתָּה, וְכֹוֹ מְגַלְסָה פְּטוּרָה, וְחוּלָוּ נְקַסְמוּס מְחָמָה כְּהָנוּ נְמַתָּה, וְכֹוֹ מְגַלְסָה פְּטוּרָה, וְחוּלָוּ נְקַסְמוּס וְמוֹמָחִיס כְּהָנוּ מְגַלְסָה, שָׁבָס מְזָרָה כְּמָה מְלָגָות צְפָל הַחֲלוֹס, הַלְּבָשָׁה כְּשָׁבָס כְּקָל שְׁלָעָה וְתוּלָה, שָׁבָס גְּנוּרוּסָה לְכַפּוֹר מִן כְּקָלָה מְלָכָה, נְפָחָרוּיָה נְפָסָוּ כַּיִל', וְכָיִי קְרָחָס שָׁמָוּ בְּלָעָס כְּקָסָס, הַכְּלָל כְּסָס כְּיִלְלָה זְוָס וְלוֹן מְזָרָה כְּלִיבָּה, זְוָשׁ כְּלָל קְסָס וְכוֹי, הַלְּ עַיְיכָס מְמַדְרָכָן, כַּיִל' כְּיִ מְפָיו, כְּנַעַת כְּלָמָר וּזְוָעָה יְלָמָה זְלָקָה חַוָּמָר שְׁלָמָרָה הַלְּן בְּקָסָס וְנוֹיחָות פְּשָׁלָשָׁס כְּלָל, וְמוֹעָן חֹתֶם ר' . וְמוֹעָן חֹתֶם ג' , לְלָגָה מְלָיוֹן גְּנוּיָה שְׁלָמָר דְּבָר נְגָדָלָה, רַק נְלָל פְּרָעָם מְקוֹס הַוְזָן, הַיְזָן, הַיְזָן שְׁאַקְהָהָה, גְּבוּמָה מְנַעַסָּה מְזָה פְּ-לְפָ-צִימָטָן שִׁתְּצָטָן, וְלַמְּבָרָבָן וְגַזְוָוָן לְלָמָס וְרוּקָומָן, זְוָלָה מְלַעַיָּה כְּתָבָן שְׁוָיכָה כְּמַעַישׂ עַמְּחָוּתָה נִמְרָחָל לְלָיְמָד וְלַעֲזָב כַּיִל', זְוָתָן גְּנַעַטָּה שְׁמָנוֹ גְּנַעַטָּה, כְּנָמָה שְׁטַחַלָּן הַכְּלָנוֹ נְשַׁוְּבָה" קְרָיוֹ הַלְּגָנָה מְנַכְּחוֹ אַל גְּנַעַטָּה, וְיכָר דִּיקְתָּמָה מְמַקְרָב כַּיִל', שְׁגַנְיָגִיד

ב' פ"א ה"ה ו'.ומי שכוֹן מזוקק על טַלְמוּד ציוֹתָר וִיתְרָמָק
מלֶכֶת צִוְנִיָּה מֻנָט לֵד זֶה וְהַלְוָן לֵד זֶה וְבָנְקָרָה
חֲסִיד כִּיּוֹד מִי שִׁימְרָמָק מְגַזֵּב כָּלֵג נַד קָלָב כְּתַלְמָרוֹן וַיְכִיב
שָׁלֵל רֹת צִוְתָר נְקָרָם חֲסִיד וּבָנְקָרָה מִזְמָרָתָן וַיְכִיב
נְמָרָמָק מַד כְּתַלְמָעָת גַּלְגָּל וַיְכִיב עַנְיוֹנוֹ נְגָלָה מְלָס וּלְמָס
מוֹת חֲכָמָה וְעַל דָּקָר וְעַל כְּלָרָה כְּלָרָה מְלָס וּזְבָבָה כְּרַתְּבָשָׂוִים
כְּיָמָן וְעַתָּות טְלָנוֹן מַדְגָּן כְּתַלְמָעָת כָּנְגָד שָׁתִי כְּקָרְבָּנָה וְצָבָב
דָּמָךְ שְׁמָמִין וְחַמְקָר כָּנְגָד קָלָב כְּמַחְמָן יְסָד וְעַבְדָּשָׁן וְחַמְקָר
כָּנְגָד קָלָב כְּלָמָדוֹן חַבְבָּוֹן פְּנִים מְשָׁוִים כְּזָוִין וְמְגַזְוִין הַנְּזָר
לְלָכָם דְּלָלִיס כְּהָלוֹן כְּנָנוֹנִיס וְכָס דְּלָלִיס כְּנוֹזִיס וְכְשִׁירִיס

פרק שבע עשר

כיד

שאינו והמקומ' ר' אומ' לא מין השם הוא והוא לא
מן פנוי ספר חשוב הווא נבנוי עמו כמאן א
אולא הא רוא' שמו בר נהרין א'ר יונתן חצבה
עמוריה שבעה אילו שבעה ספר תורה כמאן
ברבי מאן חננא דפליג' עליה דר' רבנן שמעון בן
גמליאל היא ותני ריבנן שבג' אום עחד' פרשה
ו שתייעקר מכאנז'ות כתוב במקומה ולמה ב
בחכה באז'כוי להפטק בז' פורענות בראשו
לפורענות שנייה פורענות שנייה מאי הוא
ויה העם כמזה אוננים פורענות ראשונ' ייסעו
מיד ה'ו'ר' חמרא בר' חננא שטרו מאחריה
והיכזבקומה אמר רב אש' בר גמל' איבע' להו
הנילוינן שלס'ת מציל'ז אוחן מן פנוי היליקה
או אוץ' מציל'ז א'ות' ט' הדיליקה ת'ש'ת שבלה
אם יש בו ללקט שטונים וחמש אותיות בונז'
פרשתו יוזיב בנסוע הארין מציל'ז ואם לאו אין
מציל'ז ואמאי חיפוק להמשום גילון דיזה
בליה שאני ת'ש'ת שנטחך אם יש בו ללקט
שמנים וחמש אותיות בונז' פרשת זה בנסוע
הארין מציל'ז אם לאו אין מציל'ז ואמאי ת
חיפוק להמשום גילון דיזה מק' הכתוב לא

קמיבעיא לדרי קדוש אגב כתוב הו ארכוזש אולא בחב אולא לה קווטהה כי
קמיבעיא ל' של מעלה והשל מטה שבין פרשה לפרשנה שבין דף לדף שבתחלתו
הספר שנוסף בספרות ופוק לה משומן זהה או רגץ ושוי תוש הגולוון של מעלה
ושל מטה שבין פרשה לפרשנה שבין דף לדף שבתחלתו הספר שנוסף הספר
מטמאן את הדברים דילם אגב סת' שט' הגולוון וספר טינין אין מציל' אותה מפ'
הדלק' אלא נשורפן במקומן והאבורותיהם מאי לאו גלונין דטלה לא גלונין דספר.
טינין השתהה ספרי מינין גולוון מביע' הכו קא' וספר טינין הר'
הן בגולוון גופה הגולוון וספר טינין אין מציל' אוות' מפ' הדרקה ר' יוסט' אומר בחול
קמודר את האוכרות שבז' וגוכן והשאר שורפן א'ר טרפין א'קפקח ארצ'בנ' שאט'
יבאו לדי' שאני אשרו' אוות' ואת האוכרות שבז' שאפי' רוזף אחריו להזרנו ונחיש
דרץ להכישו בכ' לבירע' ע' ואין נכנס לבתיהן של אייל' שהללו מכירין ובופין והללו
אין מכירין וכופרין ועליהן הבתוב אומ' אחר הולת והמוזה שמת וכורונ' אמר רבי
שבמעאל כל וחומ' ומה לעשות שלום בגין איש לאשתו אמרה חורה שם שנכח'
בקראשה ימיה על הימים הלו שטמץין קנא' ואיב' ווחחרות בישראל לאביהן ש
שבחטמים על אחח בכה וכמה וועל' אמד' רוד הלא משנאי' ה' אשנא' ובמחוקמים
אהתקוטט תבלית שנאה שנאותים לאיב' ה'יו ולכם שאין מציל' אוחן מפ' הדלק'
בר' אין מציל' אותה לא מהפולת ולא מן הימים ולא מדבר המאכין בעי מיניה
ויטף בר חנין מל' אביהו הני ספרו דבאי' מציל' אותה מפני הדלק' או אין מציל'
אי' ולא וופיא בזיה רב לא איזל' לב' אביזן ובל' טבן לב' נארפו שמואל לב' נארפי'
לאויל' לב' אביזן אויל' אמרו ליה לרנ' מט' לא אתחת לב' אביזן אם' דהוא דיקלה
פפלניא איכא באורה ווקשי' ניעקי' זוכחה קשי' מר בר יוסף אם' אנא מיניען
א' אויל' בעו לסכוניה רבי' מאדר קרי' לה און גולין' יוחנן קרי' לה עז גולך אימא שלם
לאל הו ז'וה הוה פילטפא בשורבותה ביה'.

אל הוא זיהוינו פילוספה בשכבותה דורות

וְסֶמֶן אַל רַחֲלָל כְּרֻבִּים נְחַתִּים וְגַם גַּדְעֹן דָּרְכֵי רַמְפִּי מִזְרָחָה דְּלָמְתִּינִי רַמְפִּי
עַל עַמְּנַיִם בְּיַמְּלָאָה כְּתִיבָּה טְרַדְּסִים קְרַבְּמַעַן בֵּית אַיָּרִיס
הַיְּהוּדִים הַמְּגַדְּלִים נְחַתִּים פְּלִגְמָלָה תְּלִבְּתָה כְּתִבְּנִיס וְגִבְּרִיתָה הַמְּלָחִים
פְּלִגְמָלָה כְּתִבְּנִיס וְגִבְּרִיתָה כְּתִבְּנִיס פְּלִגְמָלָה כְּתִבְּנִיס
מְהֻקְּשָׁתָה מְהֻקְּשָׁתָה וְגַם גַּדְעֹן חַדְרָה מְהֻקְּשָׁתָה
חַדְרָה מְהֻקְּשָׁתָה וְגַם גַּדְעֹן קְרִירָה
טְרַדְּסִים קְרִירָה וְגַם גַּדְעֹן כְּוֹיָנוּ
בֵּין חַדְרָה מְהֻקְּשָׁתָה וְגַם גַּדְעֹן סְרִידְעַמְּסִים סְפִּים בֵּין
פְּיקָחָה סְפִּים וְגַם גַּדְעֹן מְלָחָן כְּוֹיָנוּ
תְּמִירָה רְגִילָה יְהִי סְמִינִיא דְּרַעַתְּסִים כִּיחַן מְלָחָן
צְרִיךְ לְמַהְמַתְּסָבָבָה כְּהַלְּפִידְעָה מְהֻסָּה
סְפִּים הַמְּרַחְבִּים אַחֲרֵי יְהִי וְגַם גַּדְעֹן יְמִינָה
בְּרַחְלָה מְפִיקָחָה סְפִּים וְמִרְאָה כְּמַעַן בְּ
כִּיּוֹטְמָלָה וְדַרְקָה דְּרוֹעָנָה כִּיּוֹטְמָלָה
הַקְּדָסָה מְפִיכָי טְרַדְּסִים הַקְּדָסָה בְּכַךְ הַקְּדָסָה
לְפָהָה מְתִימָרָה הַקְּדָסָה וְלְעַזְבָּעָן חַוּכָּתָה
הַקְּדָסָה בְּסְטוּתִיקָה מְלָחָן וְלְעַזְבָּעָן כְּבִינְזִוָּה
סְלָמָה יְהִי בְּסְטוּתִיקָה יְהִי הַגְּזָעָן בְּפִיכְתָּבְתָּה
מַתְּהִירָה הַקְּדָסָה כְּהַלְּפִידְעָה זְדַיְּוּמָה
חוּזָקָן מְלָחָמָה הַכְּתִיכָן בְּגַם אֶל לְרַבְּתָה
וְהַחְדָּמָה מְלָחָםָה כְּהַלְּפִידְעָה זְדַיְּוּמָה
דִּיןְקָרְבָּנִין מְוֹלָלָה כְּתִבְּנִים מְתַחְתָּה הַכְּרָנוּן
וְהַיְּהִינָּה תְּהִלָּתָה לְסָרָרָה כְּהַלְּפִידְעָה זְדַיְּוּמָה
בְּחַולְלָה צְעָדָה לְמִיהְתַּדְתָּה זְדַיְּוּמָה
לְבָסָתָה כְּלִילָה
חַחְרָה מְגַמְּטָה כָּל הַעֲרָה מְלָגֵי וְדַרְכָן קְדוּשָׁה
לְתָלָלָן מְפִירָה דְּרִיךְ בְּכַמְּדָה מְלָיָה תְּלִיכָּן
וְכִי יְמַהְעַלְלָה הַקְּרָבָה בְּסְבִּיטָה מְוֹפָם זְלָל
עַד הַחְזָקָה מְלָיָה לְלָלָל לְתָלָלָן כְּרָמָחָב בְּקָטוּן
וְזַיְעַנְבָּה דְּרַבְּכָי יְמַהְעַלְלָה הַקְּרָבָה
חַלְלָה עַד הַחְזָקָה מְלָיָה מְלָקָס פְּלִגִּי, בְּמַסְמָה
כוּלָּגָן סְכָבָר וְפִטְמָיִלְלָה הַכְּרָבָה כְּמַיְכַּתְמָדִין
פִּסְכָּפָר וְרַוְעֵר הַכְּפִיעָה :

ונמיה רוחני בבל' פומין מלטלאן הייזן דהאטס עוז באלאגמיה דחיז' לימייטחה ולמיח'עלא; והאייזה מאוי נגב כארדו מי כבוד מאירכט רטאל וווערל געלטט מתחה נאנו וונגב כהה טאנטן עוז קההברכו;

במדבר כב ב' ל

תקב

אדמת אליהו מהדו"א

תקב והבר שום כלל הכלל, ולכן כתיב 'בידם', כפ' זכות וכפ' חוב ולשון כו'. ונגד תורה ומשנה הרציניות ושני לוחות. ולכנו אמר יואילכו זקני מואב וזקni מדין ויבאו אל בלבעם', להשלמת השלשה:

ראר יצחק מהדז'א

שכמוג מוויה וממנגה) ומעשה בראשית ושני זהות
בוי עדר להשלים הא', כלל דרכי רכינו טאום קוד נ'
טפלים באנדרט נאס בטולס, ומודה כ mammals נב' זוכם וכף
חוותה ולטון מק כו', טב' יט' צמונתא ז' ידים וגין' גדרט
גדעת נטון. ואו מה צנמאנצלו זקי מוחץ כו', עס נזעט,
להנטט ננד הקדוקטה גג' הלו, נט' ידים צמונתא נקקם,
ונעלט ננד קדעת גדרט שכך צפיו ווועו נחט. וכס ננד
ז' דרגין צוכו יטלהן, מורה גדרט, ומעהה נט' ידים מות
עטה ומאות נג' מעטה קו"ג. וכן הוו גדרטום הבועלט הלו
הדריגין, מעטה נילאטיט ז' מלהמות גדרט וצמונתא, כמו
צנממר (האיס נג', ו) גדרט ז' סמייס נעסכו כו'. וחלומות
נט' ידים, כמושים צמאנגען הלקיס (צמום נג', ז'), ומעעהה
הלקיס כמה (אס נג' טו'), וצדטור:

בג' רוחניות נמר מכמה מינה, ה' נחל "י" ממכמה ו' גבר כו' מ' פלטן נטמי מיתם ול' מ' מ' נ' וסינו כ' גבר כו' מ' פלטן נטמי מיתם ול' מ' מ' נ' ומונגה ממכמה, וגטו גנומר והמכמה מהן ממנה כו', וכן סכיר נמכמת מים ול' נ' כסופ. וממכמה נטמה קמוניה ומונגה נטיה נבדל דיקין קידוע נמוד קנטיטם וככעריס, וכן מונגה נטיה מ', וכן מינה עטמא קיימל נטוללה כי מפקחן מל קי נדר טכליה לילא צאום אדעת זס וכון מפקחן מל קי נדר טכליה לילא צאום אדעת זס ת"ה, וקס מונגה סט' צפנתה נמוד ט' דמעה נדעת, רקחו ס"ג מינך טול"ק למכי פמחה אבב סוד מילרים מלוע:

(ז) וקצתם בידם להשלים הקסם כו' ונגד תורה
ויהי זה ונלמ"ד סגן צ"ל וטעות קופר לדפום מה

אדרת אליהו מהדור"ג

רבים. כמו שכתוב במסכת יצירה (פ"ב מ"א) אף זכות וכף חוב ולשון מכريع בינותים: זקנינו מואָב וזקנינו גּוֹן. זהblk ובלעם, ועליהם נאמר (ישעה מד, כה) 'משיב חכמים אחריך', (איוב כב, כ) 'וטעם זקנים יקח', אלו שני מיני זקנים:

זקסם', כמו שנאמר (כג, כ) כי לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל, ונחש הוא בדברו (cmbv'אואר סנחרין סה, ב, פטו נפלת מפיו וכו'), וקסם הוא במעשהה (כמו שנאמר ביחסו של כ"א כ"ז לקסם קסם קלקל בחזים וגוי), וזהו "זקסמים" לשון

אדראת אליהו מהדו"ד

מוֹאָב וּזְקִנֵּי מִדֵּן וּקְסָמִים בַּיָּדֶם, בְּשַׁנִּי יָדִים שְׁלִזְקָנִים. וּזְהֹה יוֹדִיכְרוּ אֲלֵיכוּ דְבָרֵי בְּלָקִי, שָׁאַמְרוּ לוּ
מָה שְׁבִיקַשׁ מִמֶּנוּ לְאַשְׁלָמָא:

להשלים לניחוש שהיה לו, ולכך כתיב 'בידם' שהוא המעשה, שני ידים כף זכות וכף חוב ולשון חוק מכוון בונחים. וכך כתיב גם כן יזקנין

באר יצחק מהדר"ד

מקדים וככלו זו"ה ווי' מנגפ"ך גנורום לנטמלו וככלו
גנוון, יעוזין שם. ע"כ]. וכן מצלים לכ"ב ה' נלהך
כquo;, ולכן כמן נפקודים היג"ל כ"ג מינומם וכ"מ מינותם,
ובכל גרוות לדעת וכמ"ט כהן:

באר יצד מל"מ ז' כ"ט, כמ"ט נמייקויס. ואווע קדעם נג' גראימוט, מ' דן י"ב קוּה הַיָּאָר, וט"ה נלטעה קוּה מוֹהָר, וכס כ"ט דודען. [ונג'ה] וועין מאַסְכָּמָב רְבִינָוּ צְפִילְוָזָוּ לְקֶפֶר ייליה פ"ט מתנה בְּנֵוּפָן ז', סְכָמָן זֶס טְכִ"ז' חֲמוּנוֹ זֶס

ביבליוגרפיה

"לפיקך כשאמר להם 'ליינו פה הלילה' אמרו אין
בו תקווה" בלשון אחר.

ולפירוש הגאון ז"ל, כי כוונת מואכ' היה
להביא את בלעם שיווכ' לעמוד נגד משה שגמ'
הוא כהו בפיו, כמבואר לעיל [באדרות אליהו].

מימר מון ג'קסן אל וידע מושע
מן ג'קסן עלה חזו מן ג'קסן
שדי חזי שכיב ומתגלה לה:
יז חזיתה ולא בען סכיתה ולא
איתויה קרייב بد יקוס מלכא
תוי"א (טו) וידע דעת עליון. נילו
סינדליין קפ: ע"ז: ד: נפל וגוו עיינס.
סינדליין אט.

במדבר כר ב' ל' תרכיה
וירע העת עליון מחזיה נשדי
יחזה נפל וגלו עיניים: "אראנגו
ולא עתה אשורבו ולא קרוב
היך כוכב מיעקב יקסם נשבט"
ריש"

(טו) וידע דעת עליון. נילו הטענה סכום נח (סינדליין קה ב': יי') אראנגו. רוחה מיי צנחו
שען יענג וגולדמן, מך נג עפקה פה חלט למחל זמן: דרך כוכב. כמלגומו, נצון קלון קנטון (וליכ)
ג' 4. זכוכינג עונר כמץ. ונלען ליטענין"ט, כלומר, יקוס מוז: וקם שבט. מלך רודה ומוטן:

ادرת אליהו מהדו"ד

גם כן בלחוודיהו, אבל קדושה אתחסר דוקא עם
ישראל, ויהודה לא אתחסר להו כלל אלא
ליישראל, כמו שאמרו בפרק רבי אליעזר (סוף
פ"ד) [ע"כ]: ולא עתה. הוא כיבוש דיהושע:
ולא קרוב. הוא כיבוש דיעזרא: דרך כוכב
מייעקב. זה משיח בן יוסף: וקם שבט. הוא
כוכבא דשביט, והוא משיח בן דוד. וארבע
గואליות יהיו עד בית משיח, כמו שאמרו

(טו) והוסיף וידע דעת עליון. דבר שלבא
לפומא לא גלייא, והוא נגד מה שאמר
ביחזקאל (א, כה-כח) ויהי קול מעל לרקייע וגוו'
וואשמע קול מדבר וגוו':
(יז-יט) והוספה מכ"ז אראנגו ולא עתה בו. הכל
על ימות המשיח. בזוהר (קצ. ב) בההוא
ינויק ברכה אתחסר להו בלחוודיהו, כי שלש
דועגן הן יהוד ברכה קדושה, ברכה אתחסר להו

בארא יצחק מהדו"ד

כוכב דצמיט. וכוכב וצנחו כס יקוד ועטרת סימוד דרגה
דו"ז", וזה טהור לדרך כוכב מייעקב וכוס צנחו מיטלהן,
וכוכב צמגלה קודס פילה מטה, וכוס ע"ז צמלה מליקר
נוליכות מה שכתמי כס צמיהול לדכי רצינו: וד' גאות
בו. סול מה טהורו ברגע מהימנה כס דף נ"ז ע"ה
ל' גמולות עמידין למינוי נקנ' ל' כוקות נפקם בו נגין

(י"ז) דרך כוכב מייעקב זה משיח בן יוסף בו. עיון
בואר פרטם זמור דף ס' ע"ה וע"ז צמלהות מעין
គלוכ צמגלה קודס פילה מטה, וכוס ע"ז צמלה מליקר
יילה טהור יkos צנחו מיטלהן דה מלך מטה בו, וכן
בואר קו' פרטם נלק נוליכות וככמה מקומות. עיון מה
צמג נוליכות נפילות למקם פרק קרויה נקווד

ادرת אליהו מהדו"ה

שיליה ילו יקהת' (בראשית מט, י), שהן פני האדם
והן המושיעים, כמו שנאמר (עובדיה א, כא) ועל
מושיעים בהר ציון לשפט את הר עשו והיתה

(י"ז) דרך כוכב מייעקב וגוו' ומחייב וגוו'. ההן
ארבע גאות בארכעה זמינים על ידי
ארבעה גואלים, 'שבט' ומחוקק' יעד כי יבא

בארא יצחק מהדו"ה

מלכזמיין יטועה ללקנלי'סו יתער למחה ל' דג'יס ומליכו
שכני נכו' דס' מלך בו' מליכר למון חנון לקנ' מליכו
שכניין ויז'ב המכין דמלת חנן דהממל עלי'סו קהנותין כן
כן קמלנצה בו'. וכל' סדרניש סדר' חיות כס צמוד דרגה
להונן מליכו צו' נשר וקרטיעת פני מס' לדוח וגע
לכיע, וסול סוד יהודה שמקס מלכות יטלהן וממש'

(י"ז) דרך כוכב בו' הון ד' גאות בו'. נכל' מנג רמיינו
למעלה נמהLOW ד' נכל'ום קבוס סוד ד' גמולות דל'
וממיס כמ"ז כרעל מתקיינה פרטם פינס דף רכ'ג ע"ה,
ולכל' מילר לטינו יומר נפרטוות, וסומ' מ"ק ד' גמולות
עליזין בו' ופורהניין לילין יון דל' מיוון נקס קו"ה
דרכין עלי'סו סול' דכמיג' כי מלכ' על סוקמיך

המוקדם בפסוק זה קודם לברכה? אמר ליה זה שני? אז זה והמשה אמרו לך שכתוב יותר לארץ יש לו חשיבות מיוחדת ומשמעות וזה הקדים מסדר המשנה את סדר זרעים תחילתה משום כבודה של ארץ-ישראל.

וכדי להעיר כאן אגב-אורחא על מה שכחתי למליה (עמ' ק-ק) בדבר נסיעתו של הגר"א לארכז-ישראל וחוורתו לגוללה, כי אחרי שנדרשו הדברים האלה בא לידי מכתב אחד מאות הגאון רבי שמואל סלאנט רבה של ירושלים בדבר חידוש הסנהדרין ובתוכו מכתבו זה הוא כותב, כי "מסורת בפי צנועים וחכמי יה"ס (=יחידי סגולה) במדינת ליטא שענין הסمية היהadir כל הפצ' הגר"א ז"ל בנסיעתו לאה"ק. אך כאשר אחז צדיק דרכו וילך הלוך ונסע למסעיו דרך המדינות וכרכי ישראל הגדולים, שמע וילמוד לדעת את דרכי פרנסי אה"ק וראשיה ואת הנוגדים איז, וישב אל לבו וידע ויבן כי לא יהיה לו שום מהם, ויט מעלהם ויהפוך ידו וישב על מקומו. ומפני כבוד קדושת הארץ בסה סוד ולא כליה על עון יושביה ולא השיב לשואלו דבר מאומה" (הכתב שלו כמו שהוא הרטsti ב"סיני" של חודש כסלו-טבת תש"ג). ונHIRנא גם מה ששמעתי מאת אחד מגולי הרבנים בוילנה, שמספר כי אחד מתלמידי הגר"א שאל את רבו על המנהג שהנהיגו ללימוד משנהות לאחרי מותו של אדם מישראל והשיב הגר"א כדורים האלה:

* על פי הדברים האלה, ששמעתי מפי הרב ראי סלוצקי בשם הגר"א, יש מקום לשער כי לא רק בשם קורה השתמשו חז"ל כشرط לדבר על אותו איש אלא שהשתמשו אף בשמות אחרים, כגון בלעם, רביעם וכדומה. וכך אמרו בסנהדרין (קה, א): "בלעם — بلا עם" וגירוש העורך שם: בלע עם, שיעץ עצות לבלע את עם ישראל.

וכבר העירו חכמים אחדים על המאמר (שם קו, ב): "אמר ליה והוא מינא לרבי חנינא, מי שמייע לך בלעם בר כמה הוא? אמר ליה: מיכתב לא כתיב, אלא מDUCTIB (תהלים נה) אנשי דמים ומרמה לא יחצוי ימיהם, בר תלתין ותלת שניין או בר תלתין וארבעה. אמר ליה: שפיר קאמרת, לדידי חי לי פנסיה דבלעם והוא כתיב ביה: בר תלתין ותלת שניין בלעם חגירא כד קטיל יהיה פנחס ליסטה". כי אי אפשר לומר שמאמר זה מכוען לבלעם עצמו, מבינו שלפי דעת חכמינו היה בלעם מיעצץ פרעה מלך מצרים ונרגב אחריכך במלחמה מדין, ואיך אפשר שבmittato לא היה יותר בגין שלשים ושלש או שלושים וארבעה? אלא וודאי שכיוונו פה ל"אותו איש", שבהיותו בגין שלשים ושלש שנים נרגב בידי פונטיאוס פילאטוס ולזה כיוונו במאמרו: "כד קטיל יהיה פנחס ליסטה", שלא יתכן שיקראו בגין לפנחס בגין אלעור הכהן, אלא לפונטיאוס נציב הרומים...

ואני הבאתי סמכין להשערה זו, ממה שאמרו לפני זה (שם קו, סוף עמוד א), שבלעם "בתחלתה נביא ולבסוף קוסם", והרי כבר אמרו חז"ל במקום אחר (שבת קה, ב) כי "אותו איש" שהיה נקרא בפייהם בשם בן סיטרא "הוציא כשפים מצרים". ורק על פי השערה זו נוכל להבין דברי התלמוד, שם בסנהדרין, המסתימים ואומרים: "אמר רב פפא הינו דאמרי אנשי מגני ושילטי הויא איין לגברי נגרא" (ועיין שם פירוש רש"י) בת בגנים ושרים היהת, ווינתת לנגר-חרשים, ולא מצאתי שם שום פירוש למאמר זה ואיזה קשר יש לה'הינו דאמרי אנשי' שambilא רב פפא אל המאמר הקודם הדן בבלעם? אבל, אם בשם בלעם כיוונו ל"אותו איש", הרי לפי דת הנזרות, אמר היהת מיחסת "מסני ושילטי הויא" ואחריכך היהת לאשה ליעסף הנגר...

ויש הרבה להאריך בזה ואין כאן המקום.